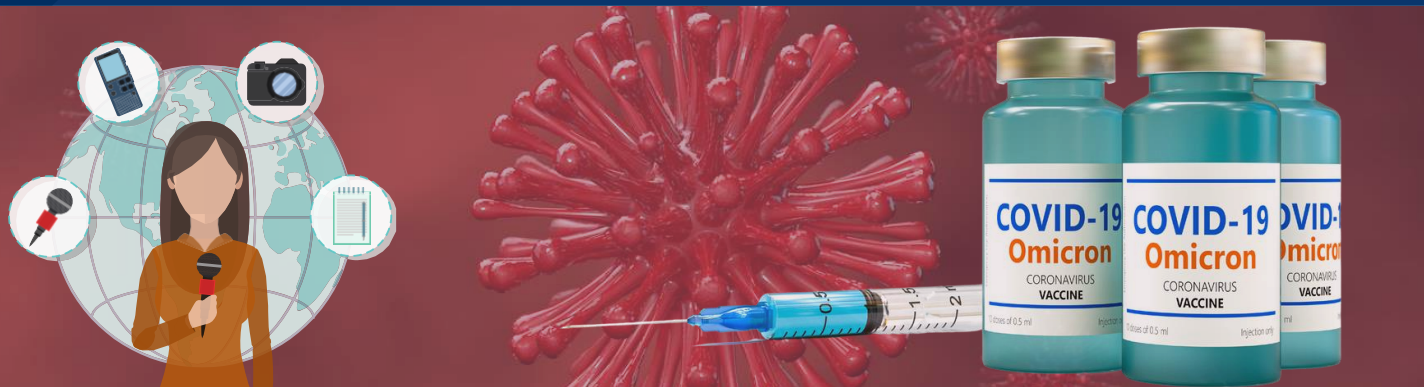

Ono što treba da znate o: **Izveštavanju o varijanti OMIKRON**

U OVOM DOKUMENTU:

1

Izveštavanje o genomici Omikrona

2

Kada i kako se pojavio Omikron i koliko brzo se širi?

3

Izveštavanje o imunitetu i vakcinaciji

4

Izveštavanje o oboljevanju uzrokovanom Omikronom

Dve godine i više od 5,5 miliona smrtnih slučajeva, KOVID-19 i dalje predstavlja glavni izazov svetskom javnom zdravlju. Najveći broj slučajeva za nedelju dana prijavljenom tokom pandemije, do danas, bio je u prvoj nedelji 2022. Ovaj broj predstavlja previše nisku procenu zato što preopterećeni sistemi nadzora dovode do propuštanja slučajeva, a pozitivni samo testirani se često ne prijavljuju. Svetska zdravstvena organizacija pripisuje nagli porast broja obolelih Omikronu, petoj poznatoj zabrinjavajućoj varijanti, koja je brzo zamenila Deltu, kao dominantna varijanta u celom svetu.

Puno je toga što treba razumeti o Omikronu, uključujući njegov uticaj na naš imunitet i šta bi on mogao da znači za vakcine. Medjutim, već je mnogo špekulacija i dezinformacija o ovoj novoj varijanti. U medjuvremenu se brzim tempom pojavljuju novi podaci. Potrebno je da tumačimo podatke u kontekstu kako bismo precizno izveštavali o onome što Omikron čini jedinstvenim, koliko brzo se širi, koliko ozbiljno utiče na zdravlje i kako mogu ljudi da se bolje zaštite od bolesti.

Ono što treba da znate o:

Izveštavanju o varijanti OMIKRON

Omikron ima preko 30 mutacija u onom delu genoma virusa koji sadrži hemijska uputstva za pravljenje spike proteina, koji koristi za inficiranje ljudskih ćelija. Spike protein predstavlja metu za vakcine KOVID-19. Ova varijanta ima najveći broj mutacija vidjenih do sada u spike proteinu bilo koje varijante SARS-CoV-2.

Očekuje se da će potpuno značenje mutacija Omikrona i kako one zajedno deluju postati jasnije kako se dalje bude odvijala pandemija.

Za precizno pokrivanje genomike, budite u toku praćenjem nauke i razgovarajte sa naučnicima kako bi vam objasnili svoje nalaze.

Mediji su bili brzi u davanju Omikronu nadimak "super-virus". Izveštaji su zatim otišli u drugu krajnost, nazivajući ga "blagim", na osnovu nekoliko malih studija koje su ustanovile da su ljudi, inficirani njime, imali manje ozbiljne simptome. Sada, se stvari ponovo komplikuju, pošto raste broj hospitalizovanih i smrtnih slučajeva izazvanih KOVIDOM-19.

Studije sugerišu da Omikron cirkuliše – uključujući medju ljudima koji nisu putovali u Supsaharsku Afriku – od sredine oktobra 2021. Naučnici razmatraju mogućnost da je virus mogao da razvije veliki broj mutacija preko aktivne, hronične infekcije imunosupresivne osobe tokom neobično dugačkog perioda. Shodno tome, proučavali su moguću vezu izmedju pojavljivanja varijanti preko oslabljenih imuno sistema pacijenata obolelih od kancera, onih koji čekaju transplantaciju organa ili onih koji žive sa nelečenim HIV.

Omikron se brzo širi iz mnogo razloga. Period inkubacije može biti čak samo 3 dana, što dovodi do toga da inficirani ljudi brže postaju zarazni, a dalje sprečavanje širenja bude teže. Još jedan razlog zbog kojeg je više od dva puta veći broj infekcija i oboljevanja izazvanih Omikronom kod ljudi sa prethodnom infekcijom od SARS-CoV-2 što neutrališuća antitela (NAbs) od prethodne infekcije ne omogućavaju mnogo unakrsne zaštite.

Jedna studija je pokazala da je Omikron do četiri puta zarazniji od varijante Delta medju vakcinisanim licima koja su primila i buster dozu. Medjutim, obe varijante se prenose otprilike istom brzinom medju nevakcinisanim. Omikron ima sposobnost da izbegne antitela što ga čini prenosljivijim medju onima koji su ranije bili inficirani ili su bili vakcinisani.

Jedna hongkongška studija iz januara 2022. – koju stručnjaci tek treba da razmatraju – ustanovila je da se Omikron razmnožava 70 puta brže od Delte u tkivima od bronhija, najvećim vazдушnim putevima koji povezuju dušnik sa plućima.

Ova veća sposobnost Omikrona da inficira gornji respiratorni trakt može biti razlog njegovog bržeg širenja.

Izveštavanju o varijanti OMIKRON

U vašem izveštavanju, istaknite:

- da je Omikron je veoma zarazan
- da ljudi sa simptomima treba da se izoluju, čak i ako može da izgleda da su simptomi blagi (ovo obuhvata simptome nalik prehladi, kihanje, glavobolju, umor, bol u grlu, kašljanje i, redje temperaturu)
- da čak i ljudi koji su vakcinisani ili su ranije bili zaraženi, treba da se izoluju, ukoliko imaju simptome.

Izveštavanje o imunitetu i vakcinisanju

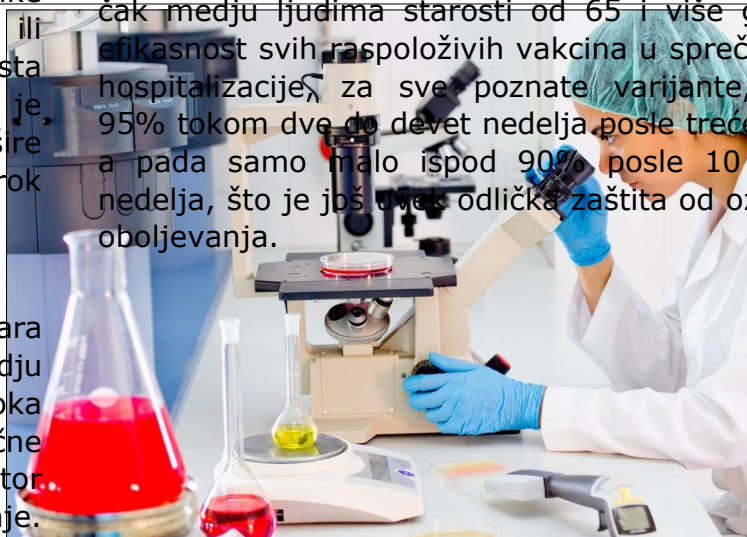
Mnogostruke mutacije Omikrona mogle bi da znače da imuna reakcija stvorena vakcinacijom ili ranijom infekcijom ne cilja tako dobro ovaj virus. Izgleda da Omikron može da izbegne antitela stvorena ranijom infekcijom ili vakcinacijom. Reakcija na antitela je važna, ali naša imuna reakcija je veća i složenija. Njene višeslojne odbrane uključujući reakcije T-ćelija osiguravaju da sva zaštita nije izgubljena.

Jedna japanska studija sugerise da kada se ljudi zaraze mnogo meseci posle vakcinacije, memorijske T-ćelije imaju vremena da poboljšaju kvalitet antitela koja stvaraju, a ova poboljšana antitela mogu da pruže bolju zaštitu od infekcije.

Važno je pratiti one studije koje se bave efikasnošću trenutnih vakcina protiv infekcije Omikronom. Studija jedne agencije za zdravstvenu zaštitu Velike Britanije pokazuje da čak među ljudima starosti od 65 i više godina, efikasnost svih raspoloživih vakcina u sprečavanju hospitalizacije, za sve poznate varijante, jeste 95% tokom dve do devet nedelja posle treće doze, a pada samo malo ispod 90% posle 10 i više nedelja, što je još uvek odlična zaštita od ozbilnog oboljevanja.

Jedna mala studija je pokazala da je broj virusa izbačenih u vazduh otprilike isti broju onih sa infekcijom Deltom ili Omikrona. Stoga razlog velikog porasta infekcija Omikronom može biti da je, daleko veći broj zaraženih ljudi koji šire ovu varijantu, pre nego da je uzrok prenošenja preko velikih rastojanja.

Jedna druga studija – koja do januara 2022. još nije razmatrana među naučnicima – pokazuje da bi visoka stopa Omikronove asimptomatične infekcije mogla biti još jedan faktor koji uzrokuje njegovo brzo širenje. Ukratko: razlog munjevitog širenja Omikrona jeste što je moguće da mnogi ljudi inficirani varijantom Omikron mogu čak i da ne shvataju da su inficirani vrlo zaraznim virusom. Pored toga, prividna blagost simptoma može da dovede do toga da manje ljudi ostane da se odmara i izoluje.

Ono što treba da znate o: Izveštavanju o varijanti Omikron

Vrlo je važno da izveštavate o tome da je broj smrtnih slučajeva usled infekcije Omikronom kod nevakcinisanih ljudi daleko veći u poredjenju sa vakcinisanima. Ovo je zasnovano na podacima ZSO, prikupljenim iz celog sveta.

Vakcinacija ostaje bitno sredstvo za obuzdavanje svetske pandemije. 2021. godine bogate zemlje su se snabdele nesrazmerno bolje od ostalih. Ali čak i ako su se populacije bogatih zemalja vakcinisale dva do tri puta, rizik od suočavanja sa još nekom varijantom, ostaje i dalje visok ukoliko 70% sveta i dalje ostaje nevakcinisan. Što se više šire virusne varijante, to je veći rizik od pojave novih i moguće virulentnijih varijanti.

Izveštavanje o napredovanju vakcinacije je bitno, posebno u siromašnim zemljama imajući u vidu da sa sadašnjim tempom vakcinacije, 109 zemalja neće moći da potpuno vakciniše 70% svojih populacija do početka jula 2022.

Razgovarajte sa doktorima koji leče ljude sa infekcijom Omikrona kako biste saznali razmere bolesti i hospitalizacije medju vakcinisanima.

Pratite najnovije nalaze nauke o tome kako Omikron uspeva da izbegne naše imune reakcije i kako proizvođači vakcina prave drugu generaciju vakcina za prevazilaženje izbegavanja imune reakcije.

4 **Izveštavanje o oboljevanju izazvanom Omikronom**
Zdravstveni stručnjaci koriste izraze blag i blaži za razvijavanje bolesti koje uzrokuju kod pacijenata, bez obzira na varijantu koja ih uzrokuje. Simptomi uzrokovani Omikronom izgledaju manje ozbiljni, ali samo u poredjenju sa simptomima Delte. Ljudi inficirani Omikronom i dalje završavaju u bolnicama, a neki i umiru. Simptomi mogu biti u rasponu od blagih do ozbiljnih, zavisno od osetljivosti inficiranih, uključujući njihovu starost i prethodno zdravstveno stanje. Moguće je da je manje ljudi zaraženih Omikronom kojima treba intenzivna nega zato što ova varijanta manje inficira plućno tkivo, ali zato teret nege preopterećuje ambulantno i kućno lečenje. Pored toga, ova eskalacija infekcija sprečava zdravstvene radnike da se blagovremeno posvete ljudima sa drugim bolestima i povredama.

Izbegavajte nazivanje Omikrona blagom varijantom pošto to sugeriše da se ova infekcija lako prevazilazi i ljudi mogu prestati da preduzimaju zaštitne mere. Razgovarajte sa zdravstvenim stručnjacima kako biste opisali ozbiljnost bolesti medju različitim pacijentima, posebno razliku izmedju vakcinisanih i nevakcinisanih. Moguće je da prva generacija vakcina ne zaustavlja sve infekcije i njihovo prenošenje, ali one su i dalje vrlo efikasne u smanjivanju hospitalizacije i smrtnosti uzrokovanih svim varijantama uključujući Omikron.

Podsetite publiku da pored vakcinacije, nošenje odgovarajućih maski, distanciranje izbegavanje gužvi i bolje provetravanje može da uspori prenošenje virusa. Sve to će osloboditi prostor i vreme kako bi se zdravstveni sistemi mogli posvetiti drugim bolestima, a isto tako će se smanjiti smrtnost koju je moguće sprečiti.